

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer F. Rijkaart
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 27 januari 2026

betreft Goedkeurende beleidsbesluiten en het bijhorende afwegingskader

ons kenmerk 179522

Geachte heer Rijkaart,

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 11 november 2025 inzake de notitie over het afwegingskader bij goedkeurende beleidsbesluiten¹ en de brief van 11 november 2025 over het instrument goedkeurende beleidsbesluiten.² De leden van de fracties van de **PvdD**, mede namens de D66-fractie, en **50PLUS**, mede namens de BBB-fractie, hebben naar aanleiding van uw brieven een aantal vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

Verzocht wordt de (sub)vragen afzonderlijk te beantwoorden.

Inleiding vraag 1

In de brief van 11 november 2025 wordt ingegaan op de figuur van het 'goedkeurend beleidsbesluit'. Blijkens de definitie die u geeft in noot 1 kan zo'n besluit ook betrekking hebben op afwijking van wetgeving die betrekking heeft op verplichtingen of aanspraken die niet financieel van aard zijn.

Vraag 1a

Deelt u het oordeel van deze leden dat uw definitie te ruim is omdat het buitenwettelijk regelen van verplichtingen of aanspraken die niet financieel van aard zijn (bijvoorbeeld het bij besluit bepalen dat een vergunningplicht komt te vervallen of dat een verplichting om gegevens te verschaffen geldt in gevallen waarin dat wettelijk niet is voorgeschreven) zozeer in strijd komt met het legaliteitsbeginsel, dat dit rechtsstatelijk niet mag worden toegelaten?

Vraag 1b

In het afwegingskader worden voorwaarden gesteld die betrekking hebben op belastingplichtigen en toeslaggerechtigden. Impliceert dit dat toepassing van een goedkeurend beleidsbesluit niet aan de orde kan zijn op andere financiële verplichtingen of aanspraken, zoals bijvoorbeeld bij subsidies, dwangsommen of kostenverhaal?

Inleiding vraag 2

In het bestuursrecht kennen we de gedoogbesluiten als buitenwettelijke rechtsfiguur. In de rechtspraak worden zulke besluiten alleen toelaatbaar geacht als er een concreet zicht op legalisering is.

¹ Kamerstukken I 2025/26, 36600 VII, J.

² Kamerstukken I 2025/26, 36600 VII, K.

datum 27 januari 2026

ons kenmerk 179522

blad 2

Vraag 2a

Deelt u het oordeel van de leden dat bij de bepaling van de toelaatbaarheid van goedkeurende beleidsbesluiten bij die benadering zoveel mogelijk dient te worden aangesloten in die zin dat er een "concreet zicht" moet zijn op wijziging van wetgeving waarop wordt vooruitgelopen. Zo nee, waarom niet?

Vraag 2b

Deelt u het oordeel van de leden dat de eis van een concreet zicht op wijziging van wetgeving waarop wordt vooruitgelopen, bij het goedkeurend beleidsbesluit niet alleen verband houdt met het rechtszekerheidsbeginsel maar ook met het zo min mogelijk schaden van de grondwettelijk/rechtsstatelijk geldende eis van betrokkenheid van het parlement bij de totstandkoming en wijziging van wetgeving?

Vraag 2c

Deelt u het oordeel van de leden dat aan de eis van een concreet zicht op wijziging van wetgeving waarop wordt vooruitgelopen wordt voldaan indien in de buitenwettelijke regeling van de voorwaarden voor het vaststellen van goedkeurende beleidsbesluiten wordt bepaald:

1. zo'n besluit dient te worden vastgesteld en ondertekend door de bewindspersoon die verantwoordelijk is voor een eventuele wetwijziging waarop wordt vooruitgelopen;
2. het voornemen van zo'n besluit wordt aan de Kamers meegedeeld en het besluit wordt niet genomen indien een Kamer binnen twee weken na die mededeling uitsprekt dat het daartegen bezwaar maakt.
3. zo spoedig mogelijk na vaststelling van het goedkeurend beleidsbesluit wordt het wetsvoorstel waarop wordt vooruitgelopen, voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

Zo ja, bent u bereid om het afwegingskader in die zin te herzien? Zo nee, welke praktische bezwaren zouden er tegen toepassing van die voorwaarden bestaan? Kunt u daarin betrekken dat in de gevallen waarin tot op heden gebruikgemaakt is van het goedkeurend beleidsbesluit het geen complexe wetwijzigingen betrof en het wetstechnisch om eenvoudige kwesties ging.

Inleiding vraag 3

Bij de beantwoording van de vragen in uw brief van 11 november 2025 stelt u dat het niet wenselijk is om het goedkeurend beleidsbesluit in de Algemene wet bestuursrecht te regelen.

Vraag 3a

Deelt u het oordeel van de leden dat niet alleen het ontbreken van een wettelijke grondslag rechtsstatelijk op bezwaren stuit, maar ook het feit dat de voorschriften van de Awb die betrekking hebben op de totstandkoming en de belangenafweging van overheidsbesluiten niet als zodanig gelden voor het vaststellen van een goedkeurend beleidsbesluit als daarvoor geen wettelijke grondslag wordt gecreëerd?

Inleiding vraag 4

U stelt: 'Het kabinet acht het niet opportuun om een wettelijke grondslag te creëren voor goedkeurende beleidsbesluiten, omdat de inzet ervan echt de uitzondering moet blijven. Een algemene grondslag zou volgens het kabinet juist het gebruik van goedkeurende beleidsbesluiten kunnen stimuleren, en dat is nadrukkelijk niet de bedoeling.'

datum 27 januari 2026

ons kenmerk 179522

blad 3

Vraag 4a

De leden begrijpen niet waarom de 'grondslag' die nu buitenwettelijk is gecreëerd niet het gebruik van goedkeurende beleidsbesluiten zou kunnen stimuleren, maar dat dat wel het geval is als de grondslag in de Awb zou worden opgenomen. Kunt u dat toelichten?

Vraag 4b

De leden zijn het met u eens dat de "inzet ervan echt de uitzondering moet blijven". Waarom kan dat niet worden bereikt met een bepaling in de Awb waarin zeer stringente voorwaarden zijn opgenomen? Kunt u dat uitleggen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van 50PLUS

Het lid van de fractie van 50PLUS is u erkentelijk voor de nakoming van de toezegging bij brief d.d. 11 november 2025. Uit de toelichting blijkt dat het kabinet heeft besloten het afwegingskader inzake het goedkeurend beleidsbesluit niet te herzien omdat dit kader naar de mening van het kabinet van voldoende waarborgen is voorzien. Wel wordt een externe evaluatie toegezegd die uiterlijk eind 2028 zou moeten worden opgeleverd.

Naar de overtuiging van dit lid is de inhoud van uw brief teleurstellend en zal daarom de volgende nadere vragen stellen.

1. In de toelichting wordt niet ingegaan op de grondwettelijke aspecten. Deze aspecten betreffen zowel de vraag of het goedkeurend beleidsbesluit als wetgevingsinstrument grondwettelijk wel mogelijk is, als de vraag of het grondwettelijk is toegelaten dat beide Kamers der Staten-Generaal in de wetgevingsprocedure voor een bepaalde periode – die wel langer dan een jaar kan duurt in hun formele positie buitenspel worden gezet. Dit lid verneemt graag de onderbouwing waarom dit grondwettelijk mogelijk is?
2. In het afwegingskader wordt slechts een minimale rol gezien voor het parlement, doordat een goedkeurend beleidsbesluit enkel zo spoedig mogelijk wordt meegedeeld aan beide Kamers der Staten-Generaal. Dit is echter geen formele betrokkenheid, want bij bezwaren vanuit de Staten-Generaal staat het de betrokken bewindspersoon kennelijk vrij om het besluit door te zetten. Kunt u aangeven waarom dit geen uitbreiding is van de discretionaire bevoegdheid van een minister of staatssecretaris? Juist omdat een voorhangprocedure met een formele positie van beide Kamers der Staten-Generaal ontbreekt, staan de Kamers der Staten-Generaal buitenspel. Kunt u bevestigen dat het parlement op dat moment geen wettelijke maatregel kan afdwingen? Kunt u onderbouwen dat het voldoende is wanneer de rol van beide Kamers in het wetgevingsproces wordt teruggebracht tot alleen een vorm van parlementaire controle door de medewetgever?
3. Dit lid leest in de brief van 11 november 2025 dat het delen van een goedkeurend beleidsbesluit later wordt teruggebracht tot het delen van de contouren van een goedkeurend beleidsbesluit: 'Waar mogelijk zit er voldoende tijd tussen het delen van de contouren van het goedkeurende beleidsbesluit en publicatie in de Staatscourant om de zienswijze van uw Kamer daarop aan het Kabinet kenbaar te maken.'³ Kunt u aangeven wanneer de mogelijkheid ontbreekt om de zienswijze van de Kamer voor publicatie kenbaar te maken? En wat zijn daarvan de consequenties? Kunt u bevestigen dat zo'n mededeling eerst na ommekomst van zes maanden wordt gedaan?
4. De contouren van het goedkeurend beleidsbesluit worden zo spoedig mogelijk gedeeld met beide Kamers. Kunt u aangeven waarom niet voorzien is dat in het beleidskader terstond

³ Kamerstukken I 2025/26, 36600 VII, K, p. 8-9.

datum 27 januari 2026

ons kenmerk 179522

blad 4

een mededeling wordt gedaan?

5. Uit uw brief blijkt dat een goedkeurend beleidsbesluit altijd zo spoedig mogelijk en uiterlijk per 1 januari van het tweede jaar na inwerkingtreding in wetgeving wordt omgezet. Waarom vindt u dit een verantwoorde periode gelet op de noodzakelijke betrokkenheid van beide Kamers der Staten-Generaal als medewetgever en gelet op de rechtszekerheid?
6. U bent van mening dat een terughoudend gebruik zou moeten worden gemaakt van het instrument 'goedkeurend beleidsbesluit'. Er moet sprake zijn van buitengewone omstandigheden waardoor een zwaarwegend maatschappelijk belang in het geding is. Kwalificeert u het door staatssecretaris heringevoerde goedkeurend beleidsbesluit dat thans het aantal van ruim dertig in enkel de jaren 2024 en 2025 bedraagt, als een terughoudende praktijk en passend bij het begrip buitengewone omstandigheden? Kunt u een opsomming geven van deze buitengewone omstandigheden?
7. Welke zijn in de afgelopen jaren de zwaarwegende maatschappelijke belangen geweest die de inzet van dit instrument zouden hebben kunnen rechtvaardigen? Kunt u dit aangeven bij elk van de goedkeurende beleidsbesluiten van de afgelopen jaren?
8. De omzetting van een goedkeurend wetsbesluit dient te geschieden bij wetgeving in formele zin. Gegeven de positie van beide Kamers der Staten-Generaal zou het passend zijn in ieder geval deze goedkeuring te realiseren door middel van een afzonderlijke wet, zodat beide Kamers in de gelegenheid zijn voldoende aandacht aan het wetsvoorstel te besteden en zo nodig dit wetsvoorstel te amenderen en/of te verwerpen. In de praktijk wordt echter veelal gekozen voor een verzamelwet, bijvoorbeeld in de vorm van het Belastingplan voor het alsdan komende jaar. Waarom bevat het beleidskader geen voorschrift dat de wettelijke omzetting bij afzonderlijke wet, met een daarbij behorende specifieke en adequate memorie van toelichting, zou moeten gebeuren?
9. Ziet u het gevaar dat de inzet van het instrument goedkeurend beleidsbesluit, ondanks de procedurele voorschriften in het beleidskader, toch kan uitgroeien tot een intensievere praktijk als je kijkt naar de praktijk van de afgelopen twee jaren. Zo heeft de staatssecretaris van Financiën reeds de toezegging gedaan bij brief van 16 december 2025 om de overgangsregeling van de youngtimerregeling via een goedkeurend beleidsbesluit aan te passen; ziet u deze casus ook als een buitengewone omstandigheid met zwaarwegend maatschappelijk belang. Graag ontvangt het lid een reflectie hierop?⁴
10. Dit lid heeft kennisgenomen van de voorgenomen externe evaluatie per uiterlijk 2028. Is, gelet op het hiervoor aangehaalde getal van dertig reeds genomen goedkeurende beleidsbesluiten, niet al voldoende om nu op korte termijn een externe evaluatie uit te voeren, en wel nog in dit jaar 2026?

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

⁴ Kamerstukken I 2025/26, 36812, T.

datum 27 januari 2026
ons kenmerk 179522
blad 5

I.M. Lagas MDR

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken